

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Institutet för hälsa och välfärd

National Institute for Health and Welfare

Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet
Klassifikationer, terminologi och statistikanvisningar
Classifications, Terminology and Statistics Guidelines

Uusi versio on saatavissa osoitteessa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-805-7>

Pirjo Häkkinen

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn seuranta

Määrittelyt ja ohjeistus 2013

Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet

Pirjo Häkkinen

Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seuranta

Määrittelyt ja ohjeistus 2013

**TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS**

© Kirjoittaja ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

ISBN 978-952-245-780-6 (pdf)

ISSN 2242-4776 (pdf)

Juvenes Print – Suomen yliopistopaino Oy
Tampere 2012

Lukijalle

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kerää erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seurannan tiedot kolme kertaa vuodessa. Tämä ohjeistus on ensimmäinen virallisesti julkaistu erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tiedonkeruun ohje. Se sisältää THL:een kerättävän tiedon tietosisällön, luokitukset, käsitelmäärittelyt ja poiminnan ohjeistuksen. Ohjeistus on tarkoitettu ensisijaisesti erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen kirjaamisen ja poiminnan yhdenmukaistamiseen.

Ohjeistuksessa on otettu huomioon 1.5.2011 voimaan astuneen terveydenhuoltolain erikoissairaanhoidon hoitopääsystä koskevat muutokset. Ohjeistukseen on tehty myös muita tarkennuksia edellisestä vuodesta.

Muutoksia on valmisteltu erikoissairaanhoidon hoitopääsyn asiantuntijaryhmässä sekä erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seurannan yhteistyöryhmässä. Asiantuntijaryhmä on koostunut sairaanhoitopiirien, perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidoyksiköiden, potilastietojärjestelmätoimittajien ja THL:n edustajista. Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seurannan yhteistyöryhmään on kuulunut sosiaali- ja terveysministeriön (STM), sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valviran), aluehallintovirastojen (AVI) sekä THL:n edustajia.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tiedot sairaanhoitopiirien järjestämästä erikoissairaanhoidosta ja perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavasta erikoissairaanhoidosta tulee toimittaa tämän ohjeen mukaisesti THL:lle 15.5. (tilanne 30.4.), 15.9. (tilanne 31.8.) ja 15.1. (tilanne 31.12.) mennessä.

Aikaisemmin THL on lähettänyt tiedonkeruun ohjeistuksen ja tietojen toimittamispyynnön jokaisen tiedonkeruun yhteydessä erikoissairaanhoidon hoitopääsyn yhteyshenkilöille. Jatkossa **erillistä pyyntöä ei enää lähetetä** yhteyshenkilöille, vaan tiedot toimitetaan tämän ohjeen mukaisesti.

Helsingissä 6.11.2012
Päivi Hämäläinen
Osastojohtaja
THL Tieto-osasto

Sisällys

Lukijalle	3
Muutokset verrattuna 2012 ohjeistukseen.....	5
1 Erikoissairaanhoidon hoitopaasyn seurantatiedot	6
2 Erikoissairaanhoidon hoitopaasytietojen periaatteet ja käyttötarkoitus	8
3 Seurannan lähtökohdat	9
3.1 Lainsäädäntö	9
3.2 Erikoissairaanhoidon hoitopaasyn tietosisältö.....	11
4 Erikoissairaanhoidon hoitopaasyn luokitukset ja käsitteet.....	13
4.1 Poiminnan luokitukset	13
4.2 Poiminnan käsitteet.....	16
5 Tietojen toimittaminen	20
5.1 Sähköpostin lähettäminen	20
5.2 CSV-tiedoston muoto.....	20
Liitteet	22
Liitetaulukot 1–8	26

Muutokset verrattuna 2012 ohjeistukseen

THL on kerännyt erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seurannan tiedot vuoden 2007 joulukuusta lähtien. Tiedonkeruuta varten on ollut erillinen ohje, joka on toimitettu erikoissairaanhoidon hoitopääsyn yhteyshenkilöille jokaisen tietopyynnön yhteydessä. Ohjeistus on ollut myös THL:n verkkosivuilla.

Vuoden 2013 erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tiedonkeruun ohjeistukseen on tehty edellisen vuoden ohjeistukseen verrattuna seuraavat muutokset:

- Tämä verkkojulkaisu korvaa aiemmin kolme kertaa vuodessa lähetetyn erillisoheen. **Tiedot toimitetaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitokseen tämän ohjeistuksen mukaisesti 15.5., 15.9. ja 15.1 mennessä.** THL ei lähetä enää erillistä tietopyyntöä. Mikäli tietoja ei toimiteta THL:een, valvontaviranomaiset ryhtyvät valvontatoimenpiteisiin kiireettömään hoitoon pääsyä koskevan valvontaohjelman mukaisesti.
- Ohjeistuksessa on otettu huomioon terveydenhuoltolain (1326/2010) vaikutukset tiedonkeruuseen:
 - Jonottamisen syyluokkiin on lisätty uusi luokka: A Hoidon tarpeen arviointi (tarkemmin kohdassa jonottamisen syy). Seurataan ajanvarauskäyntejä, jotka sisältävät hoidon tarpeen arviointia odottavat (jonottamisen syy hoidon tarpeen arviointi). Odotusaikana näille käynneille lasketaan lähetteen saapumispäivästä.
 - Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa hoidon tarpeen arviointia odottavien seurantatietoihin (jonottamisen syy hoidon tarpeen arviointi) on lisätty odotusajat: alle kuusi viikkoa ja yli kuusi viikkoa.
 - Psykiatrian tiedonkeruu erillisenä lopetetaan. Ainoastaan lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa kerätään alle 23-vuotiaista erikseen hoitoa odottavien ja hoidon tarpeen arviointia odottavien seurantatiedot.
- Tiedonkeruuseen on lisätty jonoryhmät, joissa on yleisimpien, ei-kiireellisten leikkausryhmien ja yleisempien konservatiivisten jonoryhmien odottajien ja toteutumien lukumäärät ja odotusajat.
- Hoitoa odottaviin (aikaisemmin leikkausta, toimenpidettä tai hoitoa odottavat) sisällytetään vuodeosastohoitoa odottavat, päiväkirurgista hoitoa odottavat ja uutena ryhmänä kaikki poli-kliinista hoitoa odottavat.

Hoitoa odottavien kohdalla jonottamisen syyluokat ovat sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito pois lukien terveydenhuoltolain 50 §:n mukainen välitön hoito (päivystys), jota ei voida siirtää ilman sairauden pahenemista tai vamman vaikeutumista.
- Toteutuneiden hoitokausien ja käyntien hoitopääsyn seuranta poistetaan tästä tiedonkeruusta. Seuranta toteutetaan jatkossa kerran vuodessa HILMO-rekisteriaineiston pohjalta.

1 Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seurantatiedot

Palveluntuottajan velvollisuus julkistaa odotusaikatiedot

Terveydenhuoltolain (1326/2010) 55 §:n mukaan kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on julkaistava internetissä tiedot 51–53 §:n mukaisista odotusajoista neljän kuukauden välein. Jos kunnalla tai sairaanhoitopiirillä on useita toimintayksiköitä, tiedot on julkaistava erikseen kustakin toimintayksiköstä. Tiedot voi julkaista internetin lisäksi muulla kunnan tai kuntayhtymän päättämällä tavalla.

Palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden turvaamiseksi valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset tutkimukseen ja hoitoon pääsystä sekä odotusaikojen julkaisemisesta.

Tietojenantovelvollisuus

Erikoissairaanhoidon hoitopääsytietojen toimittaminen THL:lle perustuu

- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksesta (668/2008) annetun lain 2 §:ään, jonka mukaan THL toimii tilastoviranomaisena
- Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen tilastotoimesta (409/2001) annetun lain 2 §:ään, jonka mukaan kunnat, kuntayhtymät, valtion viranomaiset sekä julkiset ja yksityiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajat ovat velvollisia antamaan tutkimus- ja kehittämiskeskuselle sen pyynnöstä sellaiset sosiaali- ja terveydenhuoltoon kuuluvaa toimintaansa koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä tilastojen laatimisen kannalta ja jotka eivät sisällä tunnistetietoja.

Tietojen julkistaminen

Erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedot julkaistaan kolme kertaa vuodessa THL:n verkkosivuilla tiivistäen ja kuutioina (sähköiset raportointituotteet). Tiivisteen näyttävät tärkeimmät hoitopääsyn seurantatiedot helposti ja nopeasti havainnollisina kuvioina. Tiivisteiden avulla voi vertailla tuottajia ja erikoisaloja toisiinsa sekä seurata alueellista ja kansallista erikoissairaanhoidon hoitopääsyn kehitystä. Kuutiot mahdollistavat tietojen monipuolisen tarkastelun. Kuutioissa on koko kansallinen erikoissairaanhoidon hoitopääsytieto. Kuutioiden avulla voi katsella, verrata ja poimia tietoja jatkokäyttöä varten. Raportointivälineet löytyvät THL:n osoitteesta: www.thl.fi/tilastot/hoitopaasy/esh.

Ketkä toimittavat tietoa?

Erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedot toimitetaan sairaanhoitopiirien järjestämästä erikoissairaanhoidosta ja perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavasta erikoissairaanhoidosta.

Mikäli hoitonoja lyhennetään ostamalla palvelu esim. yksityissektorilta tai antamalla potilaalle palveluseteli, niin palvelun ostajalla on vastuu potilaan pääsystä hoitoon lain edellyttämässä ajassa. Ostopalveluhoitoa tai palvelusetelillä hankittua hoitoa odottavat potilaat ovat palvelun ostajan, sairaanhoitopiirin tai terveyskeskuksen erikoissairaanhoidoyksikön jonotiedoissa aina siihen asti, kunnes potilas on saanut hoidon. Palvelun tilaajan ja palvelun tuottajan tulee sopia, että tuottaja toimittaa hoidon toteutumistiedot tilaajalle heti kun hoito on toteutunut.

Kenelle tiedonkeruun ohjeistus on tarkoitettu?

Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tiedonkeruuhjeistus on tarkoitettu seuraaville ryhmille:

- hoitopääsyn toteutumisesta vastaaville
- hoitopääsy tietojen tallennuksen yhdenmukaisuudesta ja käyttäjien ohjeistuksesta vastaaville
- hoitopääsy tietoja potilastietojärjestelmiin tallentaville
- potilastietojärjestelmiin ja tietopointoihin muutoksia tekeville
- hoitopääsyn valvonnasta vastaaville
- muille hoitopääsy tietoja hyödyntäville.

Hoitopääsy tietojen ylläpito ja kehittäminen

THL vastaa erikoissairaanhoidon hoitopääsyn tietosisältöjen, luokitusten, poimintaohjelmien ja raportoinnin ylläpidosta ja kehittämisestä. Tämän toiminnan tueksi on THL:n pääjohtaja asettanut erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seurannan yhteistyöryhmän:

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, THL

Yksikön päällikkö Nina Knape, puheenjohtaja

Kehittämispäällikkö Pirjo Häkkinen

Ylilääkäri Hanna Rautiainen

Hallintoylilääkäri Eeva Reissell (varalla ylilääkäri Hannu Rintanen)

Suunnittelija Satu Vainikka, sihteeri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto, Valvira

Lääkintöneuvos Markus Henriksson (varalla ylilääkäri Marjut Frantsi-Lankia)

Lakimies Kirsi Liukkonen (varalla lakimies Leena-Maija Vitie)

Suunnittelupäällikkö Hanna Toiviainen (varalla assistentti Mikko Kareinen)

Sosiaali- ja terveysministeriö, STM

Lääkintöneuvos Timo Keistinen (varalla lääkitöneuvos Helena Vormaa)

Aluehallintovirastot, AVI:t

Aluehallintoylilääkäri Jaana Mäkelä, Etelä-Suomen AVI (varalla aluehallintoylilääkäri Riitta Pöllänen, Lapin AVI)

Aluehallintoylilääkäri Jari Saarinen, (varalla aluehallintoylilääkäri Ruut Virtanen), Länsi- ja Sisä-Suomen AVI

Keskeinen rooli erikoissairaanhoidon hoitopääsy tietojen määrittelytyössä ja kehittämisessä on sairaanhoitopiirien, perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidoyksiköiden, potilastietojärjestelmätoimittajien ja THL:n edustajista koostuvalla *asiantuntijaryhmällä*. Asiantuntijaryhmän kokoonpano on hieman vaihdellut ja sitä on täydennetty tarpeen mukaan.

2 Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy- tietojen periaatteet ja käyttötarkoitus

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsytietojen periaatteet:

- Käytetään yhdenmukaisia luokituksia ja koodistoja. Tiedoissa käytetään hyväksytyjä valtakunnallisia luokituksia ja koodistoja, jotka ovat saatavissa THL:n koodistopalvelimelta.
- Käytetään yhdenmukaisia poimintaohjelmia ja käsitesisältöjä.
- Toimitetaan tiedot kolme kertaa vuodessa summatasoisesti. Tietojen siirto THL:een toteutetaan sähköisesti, ja tiedonkäsittely tapahtuu automatisoidusti.
- Tietojen helppokäyttöisyys. Raportointia ja tietosisältöjä kehitetään tietotarpeiden muuttuessa.
- Tietojen kattavuus 100 %, tiedot saadaan kaikista julkisen sektorin järjestämistä vastuussa olevista erikoissairaanhoidon yksiköistä.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsytietojen käyttötarkoituksia:

- Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn toteutumisen seuranta ja valvonta (terveydenhuoltolaki 51 §, 52 §, 53 §)
- Tuottaa tietoa potilaalle kiireettömän hoitopaikan valinnan helpottamiseksi (terveydenhuoltolaki 47 §, 48 §)
- Tuottaa hoitoonpääsy tietoa tutkimusta ja päätöksentekoa varten
- Toimii yhtenä terveydenhuoltojärjestelmän suoriutumiskyvyn mittarina (laatuindikaattorina)
- Kansalliset ja kansainväliset tilastot
- Tietojen jatkokäyttö indikaattoreiden muodostamisessa.

3 Seurannan lähtökohdat

3.1 Lainsäädäntö

Hoitoonpääsyn seuranta määrittelevät aikarajat perustuvat terveydenhuoltolakiin (1326/2010).

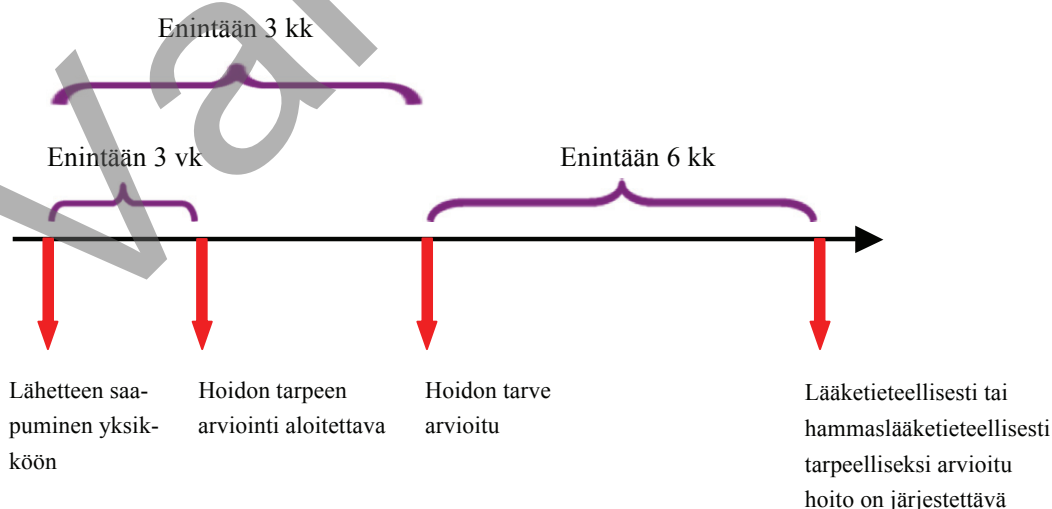
Terveydenhuoltolain 51 §:n mukaan perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa

- hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut toimintayksikköön.
- tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä kolmessa kuukaudessa siitä, kun hoidon tarve on arvioitu. Tämä enimmäisaika voidaan ylittää enintään kolmella kuukaudella, jos hoidon antamista voidaan potilaan terveydentilan vaarantumatta lykätä lääketieteellisistä, hoidollisista tai muista vastaavista perustelluista syistä.

Terveydenhuoltolain 52 §:n mukaan

- henkilön ottaminen sairaalaan kiireetöntä sairaanhoitoa varten edellyttää lääkärin tai hammaslääkärin tutkimukseen perustuvaa lähetettä.
- hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut kuntayhtymän sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidossa toteuttavaan toimintayksikköön.
- Jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erikoislääkärin arviointia tai erityisiä kuvantamis- tai laboratoriotutkimuksia, on arviointi ja tarvittavat tutkimukset toteutettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lähete on saapunut sairaanhoitopiiriin sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidossa toteuttavaan toimintayksikköön.
- Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tarpeelliseksi todettu hoito ja neuvonta on järjestettävä ja aloitettava hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu. Kiireellisessä tapauksessa hoitoon on kuitenkin päästävä välittömästi.

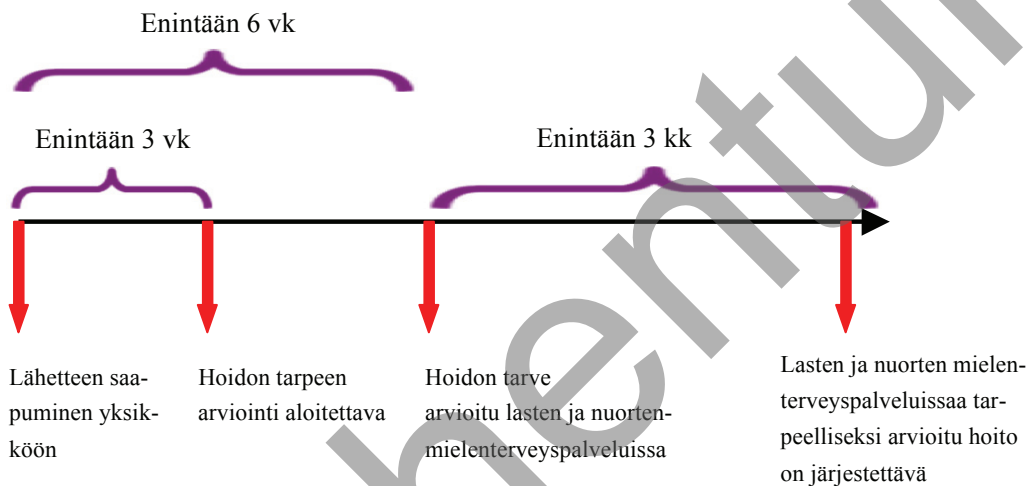
Kuvio 1. Terveydenhuoltolain mukaiset hoitoonpääsyn enimmäisajat erikoissairaanhoidossa

Terveydenhuoltolain 53 §:n mukaan lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa

- hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut sairaanhoitopiirin kuntayhtymän sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön taikka perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavaan erikoissairaanhoidon yksikköön.
- Jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erikoislääkärin arviointia tai erityisiä kuvantamis- tai laboratoriotutkimuksia, on arviointi ja tarvittavat tutkimukset toteutettava kuuden viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut sairaanhoitopiirin sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön.
- Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä alle 23-vuotiaille hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu, jolleivät lääketieteelliset, hoidolliset tai muut seikat muuta edellytä.

Kuvio 2. Terveydenhuoltolain mukaiset hoitoonpääsyn enimmäisajat lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa

Terveydenhuoltolain 24 §:n mukaan sairaanhoitoon sisältyy:

- 1) sairauksien tutkimus, lääketieteellinen tai hammaslääketieteellinen taudinmääritys, hoito, hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet sekä tarpeellinen lääkinnällinen kuntoutus;
- 2) sairauksien ehkäiseminen, parantaminen ja kärsimysten lieventäminen;
- 3) ohjaus, jolla tuetaan potilaan hoitoon sitoutumista ja omahoitoa;
- 4) erityistä tukea, tutkimusta ja hoitoa tarvitsevan potilaan terveysongelmien varhainen tunnistaminen, hoito ja jatkohoitoon ohjaaminen.

Sairaanhoito on toteutettava potilaan lääketieteellisen tai hammaslääketieteellisen tarpeen ja käytettävissä olevien yhtenäisten hoidon perusteiden mukaisesti.

Terveydenhuoltolain 29 §:n lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluu:

- 1) kuntoutusneuvonta ja kuntoutusohjaus;
- 2) potilaan neuvonta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi;
- 3) kuntoutustutkimus, jonka avulla selvitetään potilaan kuntoutusmahdollisuuksia;
- 4) toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet;
- 5) apuvälinepalvelut;
- 6) sopeutumisvalmennus;
- 7) 1–6 kohdassa tarkoitetuista tarpeellisista toimenpiteistä koostuvat kuntoutusjaksot laitos- tai avohoidossa.

Hoitoonpääsyn piiriin ei kuulu kuntoutus, jos lääkinnällisen kuntoutuksen järjestäminen on Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 9 §:n perusteella Kansaneläkelaitoksen tehtävänä.

3.2 Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn tietosisältö

Taulukossa 1 on esitetty yhteenveto erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn seurantapistelistä ja odotusajoista. Tiedot poimitaan erikoisaloittain ja jonoryhmäluokituksella. Poimittavat tiedot näkyvät yksityiskohtaisesti liitetaulukoista 1–8.

Taulukko 1. Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn tietosisältö, seurantapistet ja odotusajat

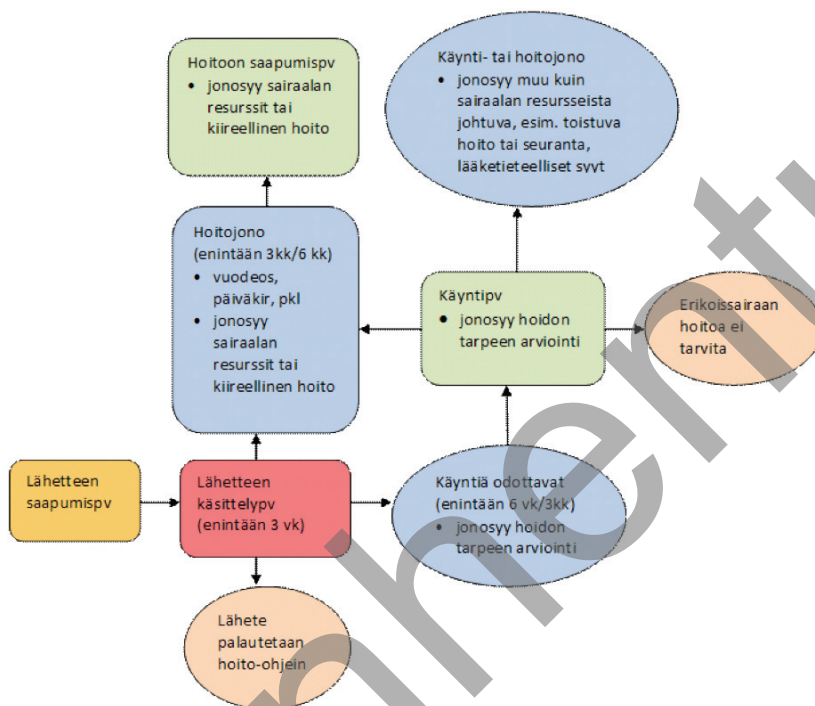
Hoidon tarpeen arviointi lähetteen perusteella, lähete hyväksytään	Seurantapiste
Lähetteen saapuminen	A Lähetteen saapumispvm
Lähete käsitellään ja hyväksytään	B Lähetteen käsittelypvm
Potilas asetetaan jonoon/annetaan aika hoitoa/leikkausta varten (jonottamisen syy = Sairaalan resurssi)	E Jonoon asettamispvm
Ensimmäinen hoito/leikkaustapahtuma toteutuu	F Ensimmäisen palvelutapahtuman alkupvm
<i>Odotusajat:</i>	
Hoidon tarpeen arvioinnin alkaminen	B-A
Hoidon tarpeen arviointi tehty	B-A
Ensimmäinen hoito	F-E
Hoidon tarpeen arviointi lähetteen perusteella, lähete palautetaan	
Lähetteen saapuminen	A Lähetteen saapumispvm
Lähete käsitellään ja palautetaan, potilas ei tarvitse erikoissairaanhoidoa	B Lähetteen käsittelypvm
<i>Odotusajat:</i>	
Hoidon tarpeen arvioinnin alkaminen	B-A
Hoidon tarpeen arviointi tehty	B-A
Hoidon tarpeen arviointi ajanvarauskäynnin perusteella	
Lähetteen saapuminen	A Lähetteen saapumispvm
Lähete käsitellään	B Lähetteen käsittelypvm
- pyydetään lähettäjältä lisätietoja	
- lähete hyväksytään lopullisesti	
Potilas laitetaan jonoon/annetaan aika hoidon tarpeen arviointia varten (jonottamisen syy = hoidon tarpeen arviointi)	C Käynnin varauspvm
Ajanvarauskäynti toteutuu (jonottamisen syy = hoidon tarpeen arviointi) ¹⁾	D Ajanvarauskäyntipvm
Potilas laitetaan jonoon/annetaan aika hoitoa/leikkausta varten (Jonottamisen syy = Sairaalan resurssi)	E Jonoon asettamispvm
Hoito toteutuu	F Hoidon toteutumisen alkupvm
<i>Odotusajat:</i>	
Hoidon tarpeen arvioinnin alkaminen	B-A
Hoidon tarpeen arviointi tehty ¹⁾	D-A
Hoito toteutuu	F-E

¹⁾Hoidon tarpeen arviointiin voi kuulua useampia käyntejä

Hoitopääsyn seuranta perustuu potilaan palvelutapahtumien seurantaan. Palvelutapahtumalla tarkoitetaan terveydenhuollon palvelujen antajan ja potilaan välistä yksittäisen palvelun järjestämistä tai toteuttamista (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä 159/9.2.2007 ja asiakastietolaki 1227/2010). Palvelutapahtuma on esimerkiksi

- yksittäinen avohoitokäynti ja siihen ajallisesti ja asiallisesti liittyvät tutkimukset, toimenpiteet ja yhteydenotot,
- laitoshoidojakso ja siihen liittyvät toimenpiteet, tutkimukset ja konsultaatiot.
- Jos lähetteen vastaanottamisesta seuraa käynti tai osastohoidojakso, lähetteen käsittely on osako. palvelutapahtumaa.

Kuvio 3. Erikoissairaanhoidon hoitopääsyn seuranta

Seuranta tehdään meneillään olevien hoitotapahtumien laskentahetken mennessä kuluneiden aikavälien osalta.

Hoidon tarpeen arviointia ja hoitoa odottavien lukumääriä ja odotusaikoja seurataan 30.4.2013, 31.8.2013 ja 31.12.2013 laskentahetken tilanteista. Lähetteen ja jonoryhmien osalta seurataan kumulatiivisia toteutumatietoja vuoden alusta laskentahetken mennessä, esim. 1.1.–30.4.2013 väliseltä ajalta.

Toteutuneiden hoitotapahtumien odotusaikoja seurataan terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteritietojen pohjalta kerran vuodessa.

4 Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsyn luokitukset ja käsitteet

4.1 Poiminnan luokitukset

Erikoisala

lääketieteen ala, jolla on päävastuu hoidosta.

- Tiedonkeruu toteutetaan HILMO -erikoisaluokituksen mukaisesti (HILMO, Sosiaalihuollon ja terveydenhuollon hoitoilmoitus. Määrittelyt ja ohjeistus) <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-725-7>
- Erikoisala ilmoitetaan kolmen merkin tarkkuudella (taulukko 2). Mikäli se ei kuitenkaan ole mahdollista, ilmoitetaan erikoisala kahden merkin tarkkuudella.
 - Jos vain osa erikoisalan toiminnoista on kirjattu kolmen merkin tarkkuudella, ne ilmoitetaan kolmen merkin tarkkuudella (esim. 20 G). Loput erikoisalan toiminnoista ilmoitetaan kahden merkin tarkkuudella pääerikoisalan alle (esim. kirurgia 20).
- Mikäli erikoisalan jollekin odotusaikaryhmälle ei ole hoitoa odottavia, niin se merkitään nollaksi. Esim. hoitoa odottavia yhteensä = 20, joista 1–90 vrk = 10; 91–180 vrk = 10; yli 180 vrk = 0
- Mikäli jokin erikoisalan toiminta puuttuu kokonaan eikä sitä ole hankittu ostopalveluna, niin erikoisalakenttä jätetään tyhjäksi (Excel-taulukossa valmis viiva).
- Excel-taulukoista ei saa tietojen keruun yhteydessä poistaa rivejä eikä valmiita kaavoja. Vaikka jollekin erikoisalalle ei ole jonoa, se tulee säilyttää taulukossa.
- Kuulon kuntoutus kuulokojeella ilmoitetaan erikoisalalle audiologia. Jos yksikössä ei kirjata erikoisaloja kolmen merkin tarkkuudella, niin kuulon kuntoutus kirjataan korva-, nenä- ja kurkkutautien erikoisalalle.

Taulukko 2. Erikoisalat terveydenhuollon hoitoilmoituksen 2013 mukaisesti

10 SISÄTAUDIT	40I Lasten infektiosairaudet
10A Sisätautien allergologia	40K Lasten kardiologia
10E Sisätautien endokrinologia	40M Lasten nefrologia
10F Sisätautien geriatria	50 SILMÄTAUDIT
10G Sisätautien gastroenterologia	55 KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT
10H Hematologia	55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia
10I Infektiosairaudet	55B Audiologia
10K Kardiologia	57 FONIATRIA
10M Nefrologia	57B Audiologia (foniatria)
10R Reumatologia	58 HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO	58V Suu- ja leukakirurgia
20 KIRURGIA	58X Oikonishoito
20G Gastroenterologinen kirurgia	58Y Kliininen hammashoito
20J Käsikirurgia	60 IHO- JA SUKUPUOLITAUDIT
20L Lastenkirurgia	60A Ihotautilien allergologia
20O Ortopedia	60C Ammatti-ihotaudit
20P Plastiikkakirurgia	65 SYÖPÄTAUDIT JA SÄDEHOITO
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia	70 PSYKIATRIA
20U Urologia	70F Geriatriinen psykiatria
20V Verisuonikirurgia	70Z Oikeuspsykiatria
20Y Yleiskirurgia	74 NUORISOPSYKIATRIA
25 NEUROKIRURGIA	75 LASTENPSYKIATRIA
30 NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET	77 NEUROLOGIA
30E Endokrinologia gynekologia ja andrologia	77F Neurologinen geriatria
30Q Perinatologia	78 LASTENNEUROLOGIA
30S Naistentautien sädehoito	80 KEUHKOSAIRAUDET
30U Naistentautien urologia	80A Keuhkosairauksien allergologia
40 LASTENTAUDIT	93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE
40A Lasten allergologia	94 PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE
40D Neonatologia	95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO
40E Lasten endokrinologia	96 FYSIATRIA
40G Lasten gastroenterologia	97 GERIATRIA
40H Lasten hematologia	98 YLEISLÄÄKETIEDE

Jonottamisen syy

kuvaa potilaan hoitoon odottamisen syitä.

0 Sairaalan resurssit (kuuluu hoitopääsyn piiriin)

Potilas odottaa hoitoa sairaalasta johtuvista syistä. Mikäli potilas ei ole voinut ottaa tarjottua hoitoaikaa vastaan lääketieteellisistä tai muista perustelluista syistä, etsitään uusi aika eikä jonoon asettamispäivää muuteta.

A Hoidon tarpeen arviointi (kuuluu hoitopääsyn piiriin)

Potilas odottaa hoidon tarpeen arviointia. Hoidon tarpeen arvioinnissa selvitetään yhteydenoton syy, sairauden oireet ja niiden vaikeusaste sekä kiireellisyys yhteydenottajan kertomien esitetietojen tai lähetteen perusteella. Jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erityisiä kuvantamis- tai laboriotutkimuksia tai lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön arviointia, asetetaan potilas hoitojonoon odottamaan hoidon tarpeen arviointia.

- Hoidon tarpeen arviointi edellyttää, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä on asianmukainen koulutus, työkokemus ja yhteys hoitoa antavaan toimintayksikköön sekä käytettävissään potilasasiakirjat.
- Vastaanottokäynnin yhteydessä terveydenhuollon ammattihenkilö voi koulutuksensa, työkokemuksensa ja toimintayksikössä sovitun työnjaon perusteella tehdä hoidon tarpeen arvioinnin potilaan kertomien esitetietojen ja hänestä tehtyjen riittävien selvitysten perusteella.
- Hoidon tarpeen arviointi voidaan tehdä myös puhelinpalveluna.
- Hoidon tarpeen arvioinnin tuloksena voi olla jokin seuraavista:
 1. Potilas ei tarvitse erikoissairaanhoidoa. Lähettävälle taholle annetaan palaute, tarvittaessa hoito-ohjein.
 2. Potilas asetetaan hoitojonoon odottamaan hoitoa (jonottamisen syykoodi sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito).
 3. Potilaille varataan aika lisäselvityksiä/tutkimuksia varten, jos sairaudesta tai diagnoosista johtuen kaikkia tarvittavia tutkimuksia ei ole mahdollista tehdä lääkäreissä kuuden viikon/kolmen kuukauden enimmäisajassa (jonottamisen syykoodi lääketieteelliset syyt).
 4. Potilas ei tarvitse nyt hoitoa, mutta hänen tilaansa seurataan, esim. vuoden välein (jonottamisen syykoodi toistuva hoito tai seuranta).

2 Potilaan päätös

Potilas on kieltäytynyt (perunut) hänelle tarjotusta hoitoajasta ja hänen kanssaan on sovittu hoito yli puolen vuoden päähän tai potilaan kanssa on sovittu, että hoitoaika jätetään auki.

3 Lääketieteelliset syyt

Hoidon antamispäivä määräytyy lääketieteellisistä syistä tiettyyn ajankohtaan.

5 Toistuva hoito tai seuranta

Potilasta hoidetaan tai hänen sairauttaan seurataan tietyin määräajoin.

6 Muu syy

Jonottamiselle on muihin luokkiin soveltumaton syy.

7 Päivystys

Potilas on tullut sairaalaan äkillisen hoidon tarpeen vuoksi ilman ennalta varattua aikaa joko lähetteellä tai ilman lähetettä. Potilaan hoitoa ei voi siirtää ilman vaaraa seuraavaan vuorokauteen.

8 Kiireellinen hoito (otetaan hoitopääsyn poimintaan mukaan)

Hoito katsotaan kiireelliseksi, mikäli lääkäri arvioi, että potilas pitää hoitaa 1–30 päivän kuluessa siitä, kun hänet asetetaan hoitojonoon.

Jonoryhmä

kuvaa yleisimpiä elektiivisiä leikkausryhmiä ja yleisimpiä konservatiivisia jonoryhmiä.

- Kuhunkin jonoryhmään poimitaan taulukossa 3 esitettyjen koodien mukaiset leikkaustoimenpiteet ja konservatiivisten hoitojen koodit.
- Jonoryhmiä päivitetään tarpeen mukaan. Mm. psykoterapiajonoja halutaan seurata, mikä edellyttää, että jonoon asettamisen yhteydessä kirjataan psykoterapiakoodi potilastietojärjestelmään.
- Potilas otetaan mukaan kaihileikkauspoimintaan:
 - kun hän odottaa ensimmäisen silmän kaihileikkausta.
 - Jos toista silmää ei ole tarpeen leikata samaan aikaan kuin ensimmäistä silmää, sen odotus otetaan mukaan aineistoon ensimmäisen silmän tavoin sitten, kun asia tulee ajankohtaiseksi.
 - Jos toisen silmän leikkausta lykätään sairaalan resursseista johtuvista syistä, otetaan sen odotus mukaan aineistoon.
 - Mikäli toisen silmän leikkausta lykätään esimerkiksi lääketieteellisistä syistä, ei toisen silmän leikkausjonotusta oteta mukaan.

Taulukko 3. Jonoryhmät ja niihin kuuluvat toimenpidekoodit

Tunniste	Jonoryhmän nimi	Toimenpidekoodit
1	Kaihileikkaus	CJE
2	Kitarisaleikkaus tai tärykalvon putkitus	DCA10, DCA20, EMB30
3	Polvinivelen tähyystys tai leikkaus	NGA, NGE, NGF, NGD
4	Nivus-, napa- tai arpityräleikkaus	JAB, JAD, JAF
5	Rannekanava-ahtauman leikkaus	ACC51
6	Polven tai lonkan tekonivelleikkaus	NGB, NFB
7	Olkapaan tähyystys tai leikkaus	NBA, NBE, NBF, NBG, NBL
8	Sappileikkaus	JKA
9	Kohdunpoisto	LCD
10	Suonikohjujen hoito	PHD, PHG, PHB, PHL, PHM, PHS
11	Gynekologinen laskeumaleikkaus	LEF
12	Eturauhasen liikakasvun toimenpide	KED
13	Hampaiden poistoleikkaus	EBA
14	Isovarpaan tyvinivelen ongelmien leikkaus	NHG26, NHG80, NHK30, NHG70
15	Käden pehmytkudosleikkaus	NDM
16	Nenän sivuonteloiden leikkaus	DMA, DMB, DMC, DMW, DN, DP
17	Kaula- tai selkärangan luudutusleikkaus	NAG
18	Kiilpirauhasleikkaus	BAA
19	Rintarauhasen pienennys- tai muovausleikkaus	HAD
20	Ranne- tai käsinivelen muovaus- tai luudutusleikkaus	NDG
21	Naisen virtsankarkailuleikkaus	LEG
22	Peräpukamaleikkaus	JHB
23	Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus	FNA, FNB, FNC, FND, FNE
24	Sepelvaltimoiden pallolaajennus tai stentti	FN1AT, FN1BT, FN1YT,
25	Sepelvaltimoiden kuvaus	FN1AC, FN1BC, FN1CC
26	Rytmihäiriöiden hoito	TFP30–TFP59
27	Ruokatorven, mahalaukun tai suoliston tähyystys	UJC, UJD, UJF

4.2 Poiminnan käsitteet

Lähet

on määrämuotoinen asiakirja, jolla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottaja esittää asiakasta koskevan palvelupyynnön toiselle palveluntuottajalle.

Saapunut lähete

tarkoittaa kyseisen terveysongelman ensimmäistä lähetettä.

- Samaan terveysongelmaan liittyvät kiirehtimislähteet eivät aiheuta uutta tapahtumaa.
- Organisaation sisäiset osastosiirrot, erikoisalasirrot tai tulosyksiköiden väliset siirrot eivät aiheuta uutta lähetettä, mikäli kysymyksessä on saman terveysongelman hoito.
- Organisaation sisäiset lähteet otetaan mukaan saapuneisiin läheteisiin, kun kysymyksessä on uuden terveysongelman hoito ja hoitovastuu siirtyy toiselle erikoisalalle tai tulosyksikölle.
- Saapuneisiin läheteisiin ei oteta mukaan päivystysläheteitä eikä konsultaatioläheteitä.

Lähetteen saapumispäivä

on se päivä, jolloin lähete on tullut ensimmäistä kertaa tietyn terveysongelman arviointia varten kyseisen laitoksen tai erikoissairaanhoidon yksikköön.

Käsitelty lähete

on lähete, johon lääkäri on ottanut kantaa ja jonka perusteella hän on tehnyt suunnitelman jatkotoimista.

- Mukaan otetaan haetun aikavälin (esim. 1.1.2013–31.12.2013) kaikki käsitellyt lähteet, vaikka lähete olisi saapunut ennen 1.1.2013.
- Ei sisällä päivystysläheteitä eikä konsultaatioläheteitä.
- Käsitellyksi läheteeksi merkitään myös sellaiset lähteet, jotka
 - siirretään lääkärin tekemän arvion perusteella toiselle erikoisalalle,
 - edellyttävät lähetteen täydennyspyyntöä, esim. lapsen pituus- ja painokäyrätietoja.

Lähetteen käsittelypäivä

on se päivä, jolloin lääkäri ottaa kantaa läheteeseen ja tekee suunnitelman jatkotoimista.

Lähetteen käsittelyaika (=hoidon tarpeen arvioinnin aloittamisen odotusaika)

on lähetteen saapumispäivän ja käsittelypäivän välinen aika.

Terveydenhuollon ammattihenkilö

on henkilö, joka terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994/2§;VNA 20.12.2007/1338) nojalla on saanut ammatinharjoittamisoikeuden (*laillistettu ammattihenkilö*) tai ammatinharjoittamisluvan (*luvan saanut ammattihenkilö*) sekä henkilö, jolla tämän lain nojalla on oikeus käyttää valtioneuvoston asetuksella säädettyä terveydenhuollon ammattihenkilön ammattinimikettä (*nimikesuojattu ammattihenkilö*).

Ajanvarauskäynti, jonottamisen syy hoidon tarpeen arviointi

on uuden lähetteen perusteella toteutettava hoidon tarpeen arvioinnin takia varattu lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön käynti silloin, kun hoidon tarpeen arviointia ei voida tehdä suoraan lähetteen perusteella. Jonottamisen syy hoidon tarpeen arviointi on selitetty tarkemmin kohdassa jonottamisen syyluokat.

- Ajanvarauskäynti voi olla myös hoitopuhelu, mikäli se korvaa käynnin ja on etukäteen ajanvarauksella varattu henkilökohtainen hoitopuheluaika.
- Ajanvarauskäynniksi tilastoituu lähetteen tuleminen jälkeiset samaan hoitotapahtumaan/terveysongelmaan liitetyt käynnit tai käyntiä korvaavat hoitopuhelut, joiden jonottamisen syyluokka on hoidon tarpeen arviointi.
- Käynti voi olla ensi- tai uusintakäynti.

Käynnin varauspäivämäärä

tarkoittaa päivää, jolloin potilaalle varataan aika ajanvarauskäynnille.

Hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika

tarkoittaa lähetteen saapumispäivän ja ajanvarauskäynnille (jonottamisen syy hoidon tarpeen arviointi) odottamisen välistä aikaa.

Hoitoa odottavat

lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö on hoidon tarpeen arvioinnin perusteella päättänyt ottaa potilaan hoitoon ja potilas on asetettu hoitojonoon tai hänelle on varattu aika polikliiniseen hoitoon (jonottamisen syy sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito).

- Sisältää poliklinikka- ja vuodeosastohoitoa sekä päiväkirurgista hoitoa odottavat.
- Sisältää leikkausta, toimenpidettä ja muuta hoitoa odottavat.
- Lääkinnällinen kuntoutus kuuluu hoitoa odottaviin (ks. kohta 3.1 Lainsäädäntö/THL 29 §).

Hoitojonoon asettamispäivä

on se päivä, jolloin potilas asetetaan jonoon odottamaan vuodeosasto-, päiväkirurgista tai polikliinista hoitoa, leikkausta tai toimenpidettä.

- Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta.
- Poimintaan otetaan mukaan sekä jo hoitoajan saaneet potilaat että ne potilaat, jotka eivät ole vielä saaneet hoitoa, vaikka hoitopäätös tarvittavasta hoidosta on tehty.
- Poimintaan otetaan mukaan potilaat, joiden jonottamisen syyluokka on sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito.

Hoidon odotusaika

on hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän (jonottamisen syy sairaalan resurssi tai kiireellinen hoito) ja hoitoon odottamisen välinen aika.

Odotusajan mediaani

on suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimääräinen arvo.

Ulko- ja jäsenkuntalainen

Ulkokuntalainen tarkoittaa henkilöä, jonka kotikunta on muu kuin kyseisen kuntayhtymän jäsenkunta tai kunnan asukas.

- Ulkokuntalaiset potilaat otetaan hoitoon pääsyä koskevaan tiedonkeruuseen mukaan samalla tavoin kuin oman kunnan tai jäsenkuntien potilaat. Poikkeuksen muodostaa liitetaulukko 4, johon kirjaetaan samat tiedot kuin liitetaulukkoon 1, mutta siihen ei oteta mukaan ulkokuntalaisia jonottajia, vaan ainoastaan oman alueen tai sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat. Tämän taulukon avulla saadaan todelliset väestösuhteutetut luvut, joita myös mm. Valvira tarkastelee.

Psykoteraapia

asianmukaisesti todetun mielenterveyden ongelman tai häiriön poistamiseen tai lieventämiseen tähtäävää ammatillista hoitoa tai kuntoutusta.

- Psykoterapioita toteuttavat psykoterapeutit, joilla on tarvittava koulutus ja kokemus. Psykoterapeutti on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettu nimitetty kesuojattu terveydenhuollon ammattihenkilö. Tarvittaessa myös psykoterapeutiksi kouluttautumas- sa olevat voivat toimia psykoterapian antajina.
- Psykoteraapia voi olla joko perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon järjestämää (itse tuotettua tai ulkopuoliselta hankittua) hoitona annettua psykoterapiaa.
- Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon voivat myös tuottaa itse tai hankkia ulkopuoliselta kuntoutusta ml. kuntoutuspsykoterapiaa, tai ohjata potilasta hakemaan KELA:n kuntoutustukea kuntoutuspsykoterapiaan, kun potilas tarvitsee psykoterapiaa ensisijaisesti työ- ja toimintakykyä edistävänä kuntoutuksena.
- Kun potilas ohjataan KELA:n järjestämisvastuulla ja kuntoutustuella tapahtuvaan kuntoutuspsykoterapiaan, tätä kuntoutusta ei oteta mukaan hoitopääsyn tiedonkeruuseen. Kun terveydenhuollossa päätetään, että potilas tarvitsee psykoterapiaa terveydenhuollon järjestämisvastuulla olevana kuntoutuksena, tämä psykoterapia kuuluu hoitopääsyn tiedonkeruun piiriin. Jos KELA ei myönnä tukea kuntoutuspsykoterapiaan, potilaan tarpeenmukaisen psykoterapian järjestämisvastuu on terveydenhuollossa.

Palveluseteli

on kunnan sosiaali- ja terveystalvelujen saajalle myöntämä sitoumus korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määrittelemään arvoon asti. Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan vastuulle kuuluvia sosiaali- ja terveystalveluja.

- Mikäli hoitojonoja lyhennetään palvelusetelillä, palvelun ostajalla on vastuu potilaan pääsystä hoitoon lain edellyttämässä ajassa.
- Palvelusetelillä hankittua hoitoa, toimenpidettä tai leikkausta odottavat potilaat ovat sairaanhoitopiiriin tai terveystalvelukeskuksen erikoissairaanhoidotyksikön jonotiedoissa aina siihen asti, kunnes potilas on saanut hoidon.

Ostopalvelu

on muilta palveluntuottajilta hankittu palvelu.

- Mikäli hoitojonoja lyhennetään ostopalveluna, niin palvelun ostajalla on vastuu potilaan pääsystä hoitoon lain edellyttämässä ajassa.
- Ostopalveluhoitoa odottavat potilaat ovat palvelun ostajan, sairaanhoitopiiriin tai terveystalvelukeskuksen erikoissairaanhoidotyksikön jonotiedoissa aina siihen asti, kunnes potilas on saanut hoidon.

Hoidon porrastus ja työnjakosopimus julkisten palveluntuottajien kesken

määrittelee tietyn taudin tai oireyhtymän diagnostiikan, hoidon ja sen järjestämisen kahden tai useamman organisaation välillä.

- Potilas siirtyy hoitovastuussa olevan julkisen sairaalan jonojärjestelmään silloin, kun potilas hoideetaan porrastuksen tai työnjakosopimuksen mukaan muussa kuin oman alueen julkisessa sairaalassa (sairaanhoitopiirissä).
- Potilas pysyy ostavan palveluntuottajan (palvelun tilaajan) jonojärjestelmässä riippumatta siitä, onko kyseessä yksityinen vai julkinen palveluntuottaja, silloin kun kyseessä on erillissopimus, esim. hoitojonojen lyhentämiseksi.

5 Tietojen toimittaminen

Tiedot siirretään THL:een sähköisesti ja tietojenkäsittely on automatisoitu. Tästä johtuen tiedonkeruulomakkeisiin ei saa lisätä omia rivejä tai sarakkeita, eikä niistä myöskään saa poistaa rivejä tai sarakkeita. Tiedostot tulee ehdottomasti nimetä tämän oppaan mukaisesti, sillä muuten tiedot eivät lataudu automaattisesti ja ne jäävät puuttumaan raporteista. Mikäli nimeäminen on tehty virheellisesti, lomakkeet palautetaan automaattisesti lähettäjälle uudelleen nimeämistä varten.

5.1 Sähköpostin lähettäminen

Hoitopääsytiedot lähetetään sähköpostin liitteenä sähköpostiosoitteeseen, joka ilmoitetaan erikseen erikoissairaanhoidon hoitopääsytiedonkeruun yhteyshenkilöille.

Sähköpostin Aihe-kentän (Subject) tulee olla muotoa:

- vvvv-kk SHP
 - vvvv-kk on aikajakson tunnus, esim. elokuussa 2013 se on 2013-08
 - SHP on sairaanhoitopiirin koodiarvo, esim. HUS. Käytössä olevat sairaanhoitopiirien lyhenteet eli koodiarvot löytyvät [liitteestä 1](#).
 - Aihekentän muoto voi olla esimerkiksi seuraava: 2013-08 HUS
- vvvv-kk ELJT
 - vvvv-kk on aikajakson tunnus, esim. elokuussa 2013 se on 2013-08.
 - ELJT on erikoislääkärijohtoisen terveyskeskuksen koodinnumero. Käytössä olevat numerokoodit löytyvät [liitteestä 2](#)
 - Aihekentän muoto voi olla esimerkiksi seuraava: 2013-08 90152

Tiedot voi lähettää joko Excel- tai CSV-tiedostona. Jos taulukoissa on jo THL:n valmiiksi tekemät kaavat, lukittuja soluja ei saa avata, kaavoja ei saa muuttaa eikä niiden päälle saa laittaa omia lukuja tai kaavoja.

Excel-liitetiedostojen nimien tulee olla muotoa:

- SHP.xls tai
- ELJT.xls
- Merkkijonot SHP ja ELJT korvataan edellä kuvatulla tavalla sairaanhoitopiirin tai erikoislääkärijohtoisen terveyskeskuksen tunnuksella eli koodiarvolla ([liitteet 1 ja 2](#))
- CSV-liitetiedostojen nimien tulee olla muotoa:
- SHP.csv, jossa SHP korvataan oman sairaanhoitopiirin tunnuksella kuten edellä on kuvattu ([liite 1](#)), tai
- ELJT.csv, jossa ELJT korvataan oman terveyskeskuksen tunnusnumerolla ([liite 2](#)).

5.2 CSV-tiedoston muoto

CSV-muodossa aineisto lähetetään riveittäin merkkimuotoisena siten, että kullakin rivillä on yhdeksän puolipistettä (;) toisistaan eroteltua kenttää seuraavasti:

1. Aikajakson koodi muodossa vvvv-kk, esimerkiksi 2013-08;
2. Sairaanhoitopiirin tunnus tai vastaavasti erikoislääkärijohtoisen terveyskeskuksen tunnus ([liitteet 1 ja 2](#));
3. Taulukon numero (1–8);
4. Erikoisalan 2- tai 3-merkkinen kooditunnus (luettelo erikoisalakoodista [liitteessä 3](#));

5. Saapuneiden lähetteen lukumäärä (ainoastaan liitetaulukko 3, muiden taulujen riveillä tämä on tyhjä kenttä, siis kaksi peräkkäistä puolipistettä);
6. Odottaneiden lukumäärä 1–90 vrk (liitetaulukossa 3 lähetteen käsittelyaika 0–3 vrk ja liitetaulukossa 8 odottaneiden lukumäärä alle 6 vk);
7. Odottaneiden lukumäärä 91–180 vrk (liitetaulukossa 3 lähetteen käsittelyaika 4–21 vrk ja taulukoiden 7 ja 8 riveillä tämä on tyhjä kenttä, siis kaksi peräkkäistä puolipistettä);
8. Odottaneiden lukumäärä yli 180 vrk (liitetaulukossa 3 lähetteen käsittelyaika yli 21 vrk ja taulukossa 7 odottaneiden lukumäärä yli 90 vrk ja taulukossa 8 odottaneiden lukumäärä yli 6 vk);
9. Keskimääräinen (mediaani) odotusaika kokonaisina vuorokausina, pyöristetään tarvittaessa ylöspäin.

Huomaa siis, että kaksi ensimmäistä saraketta ovat kussakin lähetyksessä vakiot kaikilla riveillä. Erikoisalakohtaiset summarivit tunnustetaan S:llä alkavalla koodilla S10–S80. Koko sairaanhoitopiirin/erikoislääkärijohtoisen terveyskeskuksen yhteensä tieto ilmoitetaan koodilla S99. Kaikki 8 taulukkoa voidaan kirjoittaa yhteen ja samaan tiedostoon.

Liitteet

Liite 1: Sairaanhoidopiirit

Tunniste	Tunnisteen selite
EKSHP	Etelä-Karjalan shp
EPSHP	Etelä-Pohjanmaan shp
ESSHP	Etelä-Savon shp
HUS	Helsingin ja Uudenmaan shp
ISSHP	Itä-Savon shp
KASS	Kainuun shp
KHSHP	Kanta-Hämeen shp
KPSHP	Keski-Pohjanmaan shp
KSSH	Keski-Suomen shp
KYMSHP	Kymenlaakson shp
LPSHP	Länsi-Pohjan shp
LSHP	Lapin shp
PHSHP	Päijät-Hämeen shp
PKSHP	Pohjois-Karjalan shp
PPSHP	Pohjois-Pohjanmaan shp
PSHP	Pirkanmaan shp
PSSH	Pohjois-Savon shp
SATSH	Satakunnan shp
VSHP	Vaasan shp
VSSH	Varsinais-Suomen shp

Liite 2: Erikoislääkärijohtoiset terveyskeskukset

Tunniste	Tunnisteen selite
90614	Forssan seudun tk
90709	Haminan tk
90615	Heinolan tk
90152	Helsingin tk
90162	Hyvinkään tk
90176	Imatran tk
90707	Jämsän tk
90352	Kaakon kaksikko
90270	Kotkan tk
90700	Kouvolan tk
90280	Kuopion tk
90286	Kuusamon tk
90299	Lahden kaupunginsairaala
90375	Nokian tk
90390	Oulun tk
90667	Pieksämäen tk
90414	Pietarsaaren SOTE
90424	Porin tk
90643	Raahen seudun tk
90298	Sairaala Lapponia
90719	Salon terveyskeskus
90673	Sisä-Savon thky
90532	Tampereen tk
90545	Turun tk
90572	Varkauden tk
90748	Ylä-Savon SOTE

Liite 3: Erikoisalojen ja erikoisalaryhmien (S-tunniste) merkitseminen CSV -tiedostomuodossa (tek-ninen ryhmittely)

Tunniste	Tunnisteen selite
S10	SISÄTAUDIT YHTEENSÄ
10	Sisätaudit
10A	Sisätautien allergologia
10E	Sisätautien endokrinologia
10F	Sisätautien geriatria
10G	Sisätautien gastroenterologia
10H	Hematologia
10I	Infektiosairaudet
10K	Kardiologia
10M	Nefrologia
10R	Reumatologia
11	ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO
S20	KIRURGIA YHT.
20	Kirurgia
20G	Gastroenterologinen kirurgia
20J	Käsikirurgia
20L	Lastenkirurgia
20O	Ortopedia
20P	Plastiikkakirurgia
20R	Sydän- ja rintaelinkirurgia
20U	Urologia
20V	Verisuonikirurgia
20Y	Yleiskirurgia
25	NEUROKIRURGIA
S30	NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHT.
30	Naistentaudit ja synnytykset
30E	Endokrinologia gynegologia ja andrologia
30Q	Perinatologia
30S	Naistentautien sädehoito
30U	Naistentautien urologia
S40	LASTENTAUDIT YHT.
40	Lastentaudit
40A	Lasten allergologia
40D	Neonatologia
40E	Lasten endokrinologia
40G	Lasten gastroenterologia
40H	Lasten hematologia
40I	Lasten infektiosairaudet
40K	Lasten kardiologia
40M	Lasten nefrologia
S50	SILMÄTAUDIT YHT.
50	Silmätaudit
50N	Neuro-oftalmologia
S55	KORVA-, NENÄ-, JA KURKKUTAUDIT YHT.
55	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit
55A	Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia
55B	Audiologia

S57	FONIATRIA YHT.
57	Foniatria
57B	Audiologia (foniatria)
S58	HAMMAS- SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHT.
58	Hammas-, suu- ja leukasairaudet
58V	Suu- ja leukakirurgia
58X	Oikomishoito
58Y	Kliininen hammashoito
S60	IHO- JA SUKUPUOLITAUDIT YHT.
60	Iho- ja sukupuolitaudit
60A	Ihotautien allergologia
60C	Ammatti-ihotaudit
65	SYÖPÄTAUDIT JA SÄDEHOITO
S70	PSYKIATRIA YHT.
70	Psykiatria
70F	Geriatrinen psykiatria
70Z	Oikeuspsykiatria
74	NUORISOPSYKIATRIA
75	LASTENPSYKIATRIA
S77	NEUROLOGIA YHT.
77	Neurologia
77F	Neurologinen geriatria
78	LASTENNEUROLOGIA
S80	KEUHKOSAIRAUDET YHT.
80	Keuhkosairaudet
80A	Keuhkosairauksien allergologia
93	LIIKUNTALÄÄKETIEDE
94	PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE
95	TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO
96	FYSIATRIA
97	GERIATRIA
98	YLEISLÄÄKETIEDE
S99	YHTEENSÄ

Liitetaulukot 1–8

Taulukko 1. Hoitoa odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoidopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Erikoisalat	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	91 - 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm		
SISÄTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
10 Sisätaudit	-	-	-	-	-	-
10A Sisätautien allergologia	-	-	-	-	-	-
10E Sisätautien endokrinologia	-	-	-	-	-	-
10F Sisätautien geriatria	-	-	-	-	-	-
10G Sisätautien gastroenterologia	-	-	-	-	-	-
10H Hematologia	-	-	-	-	-	-
10I Infektiosairaudet	-	-	-	-	-	-
10K Kardiologia	-	-	-	-	-	-
10M Nefrologia	-	-	-	-	-	-
10R Reumatologia	-	-	-	-	-	-
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO	-	-	-	-	-	-
KIRURGIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
20 Kirurgia	-	-	-	-	-	-
20G Gastroenterologinen kirurgia	-	-	-	-	-	-
20J Käsikirurgia	-	-	-	-	-	-
20L Lastenkirurgia	-	-	-	-	-	-
20O Ortopedia	-	-	-	-	-	-
20P Plastiikkakirurgia	-	-	-	-	-	-
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia	-	-	-	-	-	-
20U Urologia	-	-	-	-	-	-
20V Verisuonikirurgia	-	-	-	-	-	-
20Y Yleiskirurgia	-	-	-	-	-	-
25 NEUROKIRURGIA	-	-	-	-	-	-
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHT.	-	-	-	-	-	-
30 Naistentaudit ja synnytykset	-	-	-	-	-	-
30E Endokrinologia gyneologia ja andrologia	-	-	-	-	-	-
30Q Perinatologia	-	-	-	-	-	-
30S Naistentautien sädehoito	-	-	-	-	-	-
30U Naistentautien urologia	-	-	-	-	-	-
LASTENTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
40 Lastentaudit	-	-	-	-	-	-
40A Lasten allergologia	-	-	-	-	-	-
40D Neonatologia	-	-	-	-	-	-
40E Lasten endokrinologia	-	-	-	-	-	-
40G Lasten gastroenterologia	-	-	-	-	-	-
40H Lasten hematologia	-	-	-	-	-	-
40I Lasten infektiosairaudet	-	-	-	-	-	-
40K Lasten kardiologia	-	-	-	-	-	-
40M Lasten nefrologia	-	-	-	-	-	-
SILMÄTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
50 Silmätaudit	-	-	-	-	-	-
50N Neuro-oftalmologia	-	-	-	-	-	-
KORVA-,NENÄ- JA KURKKUTAUDIT YHT.	-	-	-	-	-	-
55 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	-	-	-	-	-	-
55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia	-	-	-	-	-	-
55B Audiologia	-	-	-	-	-	-
FONIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
57 Foniatria	-	-	-	-	-	-
57B Audiologia (foniatria)	-	-	-	-	-	-

Erikoisalat	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	91 - 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm		
HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHT.	-	-	-	-	-	-
58 Hammas-, suu- ja leukasairaudet	-	-	-	-	-	-
58V Suu- ja leukakirurgia	-	-	-	-	-	-
58X Oikomishoito	-	-	-	-	-	-
58Y Kliininen hammashoito	-	-	-	-	-	-
IHO- JA SUKUPUOLITAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
60 Iho- ja sukupuolitaudit	-	-	-	-	-	-
60A Ihotautien allergologia	-	-	-	-	-	-
60C Ammatti-ihotaudit	-	-	-	-	-	-
65 SYÖPÄTAUDIT JA SÄDEHOITO	-	-	-	-	-	-
PSYKIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
70 Psykiatria	-	-	-	-	-	-
70F Geriatrinen psykiatria	-	-	-	-	-	-
70Z Oikeuspsykiatria	-	-	-	-	-	-
74 NUORISOPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-
75 LASTENPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-
NEUROLOGIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
77 Neurologia	-	-	-	-	-	-
77F Neurologinen geriatria	-	-	-	-	-	-
78 LASTENNEUROLOGIA	-	-	-	-	-	-
KEUHKOSAIRAUDET YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
80 Keuhkosairaudet	-	-	-	-	-	-
80A Keuhkosairauksien allergologia	-	-	-	-	-	-
93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-
94 PERINNÖLLISYSLÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-
95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO	-	-	-	-	-	-
96 FYSIATRIA	-	-	-	-	-	-
97 GERIATRIA	-	-	-	-	-	-
98 YLEISLÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Hoitoa odottavien poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (30.4, 31.8. ja 31.12.) vuodeosastohoitoa, päiväkirurgiaa ja avohoitoa odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit tai 8 kiireellinen hoito.

²⁾ Hoidon odotusaika lasketaan hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitoon odottamisen (poikkileikkauspäivä) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimäistä arvoa.

Taulukko 2. Hoidon tarpeen arviointia odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoidopiiriin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Erikoisalat	Ajanvarauskäyntiä odottavat ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾				yli 90 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	91 - 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm	yli 90 vrk lkm		
SISÄTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
10 Sisätaudit	-	-	-	-	-	-	-
10A Sisätautien allergologia	-	-	-	-	-	-	-
10E Sisätautien endokrinologia	-	-	-	-	-	-	-
10F Sisätautein geriatria	-	-	-	-	-	-	-
10G Sisätautien gastroenterologia	-	-	-	-	-	-	-
10H Hematologia	-	-	-	-	-	-	-
10I Infektiosairaudet	-	-	-	-	-	-	-
10K Kardiologia	-	-	-	-	-	-	-
10M Nefrologia	-	-	-	-	-	-	-
10R Reumatologia	-	-	-	-	-	-	-
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO	-	-	-	-	-	-	-
KIRURGIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
20 Kirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20G Gastroenterologinen kirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20J Käsikirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20L Lastenkirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20O Ortopedia	-	-	-	-	-	-	-
20P Plastiikkakirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20U Urologia	-	-	-	-	-	-	-
20V Verisuonikirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20Y Yleiskirurgia	-	-	-	-	-	-	-
25 NEUROKIRURGIA	-	-	-	-	-	-	-
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHT.	-	-	-	-	-	-	-
30 Naistentaudit ja synnytykset	-	-	-	-	-	-	-
30E Endokrinologia gynecologia ja andrologia	-	-	-	-	-	-	-
30Q Perinatologia	-	-	-	-	-	-	-
30S Naistentautien sädehoito	-	-	-	-	-	-	-
30U Naistentautien urologia	-	-	-	-	-	-	-
LASTENTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
40 Lastentaudit	-	-	-	-	-	-	-
40A Lasten allergologia	-	-	-	-	-	-	-
40D Neonatologia	-	-	-	-	-	-	-
40E Lasten endokrinologia	-	-	-	-	-	-	-
40G Lasten gastroenterologia	-	-	-	-	-	-	-
40H Lasten hematologia	-	-	-	-	-	-	-
40I Lasten infektiosairaudet	-	-	-	-	-	-	-
40K Lasten kardiologia	-	-	-	-	-	-	-
40M Lasten nefrologia	-	-	-	-	-	-	-
SILMÄTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
50 Silmätaudit	-	-	-	-	-	-	-
50N Neuro-oftalmologia	-	-	-	-	-	-	-
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT YHT.	-	-	-	-	-	-	-
55 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	-	-	-	-	-	-	-
55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia	-	-	-	-	-	-	-
55B Audiologia	-	-	-	-	-	-	-
FONIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
57 Foniatria	-	-	-	-	-	-	-
57B Audiologia (foniatria)	-	-	-	-	-	-	-

Erikoisalat	Ajanvarauskäyntiä odottavat ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾				yli 90 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	91 - 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm	yli 90 vrk lkm		
HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHT.	-	-	-	-	-	-	-
58 Hammas-, suu- ja leukasairaudet	-	-	-	-	-	-	-
58V Suu- ja leukakirurgia	-	-	-	-	-	-	-
58X Oikomishoito	-	-	-	-	-	-	-
58Y Kliininen hammashoito	-	-	-	-	-	-	-
IHO- JA SUKUPUOLITAUDIT YHT.	-	-	-	-	-	-	-
60 Iho- ja sukupuolitaudit	-	-	-	-	-	-	-
60A Ihotautilien allergologia	-	-	-	-	-	-	-
60C Ammatti-ihotaudit	-	-	-	-	-	-	-
65 SYÖPÄTAUDIT JA SÄDEHOITO	-	-	-	-	-	-	-
PSYKIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
70 Psykiatria	-	-	-	-	-	-	-
70F Geriatriinen psykiatria	-	-	-	-	-	-	-
70Z Oikeuspsykiatria	-	-	-	-	-	-	-
74 NUORISOPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-	-
75 LASTENPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-	-
NEUROLOGIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
77 Neurologia	-	-	-	-	-	-	-
77F Neurologinen geriatria	-	-	-	-	-	-	-
78 LASTENNEUROLOGIA	-	-	-	-	-	-	-
KEUHKOSAIRAUDET YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
80 Keuhkosairaudet	-	-	-	-	-	-	-
80A Keuhkosairauksien allergologia	-	-	-	-	-	-	-
93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-	-
94	-	-	-	-	-	-	-
PERINNÖLLISYSLÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-	-
95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO	-	-	-	-	-	-	-
96 FYSIATRIA	-	-	-	-	-	-	-
97 GERIATRIA	-	-	-	-	-	-	-
98 YLEISLÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Hoidon tarpeen arviointia odottavien poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (30.4, 31.8. ja 31.12.) ajanvarauskäynnille odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on A hoidon tarpeen arviointi.

²⁾ Hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika lasketaan lähetteen saapumispäivän ja ajanvarauskäynnille odottamisen (poikkileikkauspäivän) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Taulukko 3. Saapuneet lähetteet ja niiden käsittelyaika²⁾

Kumulatiivinen ajanjakso:

Sairaanhoidopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Erikoisalat	Saapuneet lähetteet lkm	Käsitellyt lähetteet ¹⁾ lkm	joista lähetteen käsittely ²⁾			yli 21 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
			0 - 3 vrk lkm	4 - 21 vrk lkm	yli 21 vrk lkm		
SISÄTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
10 Sisätaudit	-	-	-	-	-	-	-
10A Sisätautien allergologia	-	-	-	-	-	-	-
10E Sisätautien endokrinologia	-	-	-	-	-	-	-
10F Sisätautien geriatría	-	-	-	-	-	-	-
10G Sisätautien gastroenterologia	-	-	-	-	-	-	-
10H Hematologia	-	-	-	-	-	-	-
10I Infektiosairaudet	-	-	-	-	-	-	-
10K Kardiologia	-	-	-	-	-	-	-
10M Nefrologia	-	-	-	-	-	-	-
10R Reumatologia	-	-	-	-	-	-	-
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO	-	-	-	-	-	-	-
KIRURGIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
20 Kirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20G Gastroenterologinen kirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20J Käsikirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20L Lastenkirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20O Ortopedia	-	-	-	-	-	-	-
20P Plastiikkakirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20U Urologia	-	-	-	-	-	-	-
20V Verisuonikirurgia	-	-	-	-	-	-	-
20Y Yleiskirurgia	-	-	-	-	-	-	-
25 NEUROKIRURGIA	-	-	-	-	-	-	-
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET YHT.	-	-	-	-	-	-	-
30 Naistentaudit ja synnytykset	-	-	-	-	-	-	-
30E Endokrinologia gynekologia ja andrologia	-	-	-	-	-	-	-
30Q Perinatologia	-	-	-	-	-	-	-
30S Naistentautien sädehoito	-	-	-	-	-	-	-
30U Naistentautien urologia	-	-	-	-	-	-	-
LASTENTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
40 Lastentaudit	-	-	-	-	-	-	-
40A Lasten allergologia	-	-	-	-	-	-	-
40D Neonatologia	-	-	-	-	-	-	-
40E Lasten endokrinologia	-	-	-	-	-	-	-
40G Lasten gastroenterologia	-	-	-	-	-	-	-
40H Lasten hematologia	-	-	-	-	-	-	-
40I Lasten infektiosairaudet	-	-	-	-	-	-	-
40K Lasten kardiologia	-	-	-	-	-	-	-
40M Lasten nefrologia	-	-	-	-	-	-	-
SILMÄTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
50 Silmätaudit	-	-	-	-	-	-	-
50N Neuro-oftalmologia	-	-	-	-	-	-	-
KORVA-, NENÄ- JA KURKKUTAUDIT YHT.	-	-	-	-	-	-	-
55 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	-	-	-	-	-	-	-
55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia	-	-	-	-	-	-	-
55B Audiologia	-	-	-	-	-	-	-
FONIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
57 Foniatria	-	-	-	-	-	-	-
57B Audiologia (foniatria)	-	-	-	-	-	-	-

Erikoisalat	Saapuneet läheteet lkm	Käsitellyt läheteet ¹⁾ lkm	joista läheteen käsittely ²⁾				Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
			0 - 3 vrk lkm	4 - 21 vrk lkm	yli 21 vrk lkm	yli 21 vrk %	
HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHT.	-	-	-	-	-	-	-
58 Hammas-, suu- ja leukasairaudet	-	-	-	-	-	-	-
58V Suu- ja leukakirurgia	-	-	-	-	-	-	-
58X Oikomishoito	-	-	-	-	-	-	-
58Y Kliininen hammashoito	-	-	-	-	-	-	-
IHO- JA SUKUPUOLITAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
60 Iho- ja sukupuolitaudit	-	-	-	-	-	-	-
60A Ihotautilien allergologia	-	-	-	-	-	-	-
60C Ammatti-ihotaudit	-	-	-	-	-	-	-
65 SYÖPÄTAUDIT JA SÄDEHOITO	-	-	-	-	-	-	-
PSYKIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
70 Psykiatria	-	-	-	-	-	-	-
70F Geriatrinen psykiatria	-	-	-	-	-	-	-
70Z Oikeuspsykiatria	-	-	-	-	-	-	-
74 NUORISOPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-	-
75 LASTENPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-	-
NEUROLOGIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
77 Neurologia	-	-	-	-	-	-	-
77F Neurologinen geriatria	-	-	-	-	-	-	-
78 LASTENNEUROLOGIA	-	-	-	-	-	-	-
KEUHKOSAIRAUDET YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-
80 Keuhkosairaudet	-	-	-	-	-	-	-
80A Keuhkosairauksien allergologia	-	-	-	-	-	-	-
93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-	-
94	-	-	-	-	-	-	-
PERINNÖLLISYSLÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-	-
95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO	-	-	-	-	-	-	-
96 FYSIATRIA	-	-	-	-	-	-	-
97 GERIATRIA	-	-	-	-	-	-	-
98 YLEISLÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Käsiteltyihin läheteisiin poimitaan mukaan kumulatiivisesti kaikki vuoden alusta poikkileikkauspäivään mennessä käsitellyt läheteet, vaikka lähete olisi saapunut ennen tarkasteluvuotta.

²⁾ Läheteen käsittelyaika lasketaan läheteen saapumispäivän ja läheteen käsittelypäivän välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Taulukko 4. Jäsenkuntien/oman alueen hoitoa odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoidopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Erikoisalajat	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	91 - 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm		
SISÄTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
10 Sisätaudit	-	-	-	-	-	-
10A Sisätautien allergologia	-	-	-	-	-	-
10E Sisätautien endokrinologia	-	-	-	-	-	-
10F Sisätautien geriatria	-	-	-	-	-	-
10G Sisätautien gastroenterologia	-	-	-	-	-	-
10H Hematologia	-	-	-	-	-	-
10I Infektiosairaudet	-	-	-	-	-	-
10K Kardiologia	-	-	-	-	-	-
10M Nefrologia	-	-	-	-	-	-
10R Reumatologia	-	-	-	-	-	-
11 ANESTESIOLOGIA JA TEHOHOITO	-	-	-	-	-	-
KIRURGIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
20 Kirurgia	-	-	-	-	-	-
20G Gastroenterologinen kirurgia	-	-	-	-	-	-
20J Käsikirurgia	-	-	-	-	-	-
20L Lastenkirurgia	-	-	-	-	-	-
20O Ortopedia	-	-	-	-	-	-
20P Plastiikkakirurgia	-	-	-	-	-	-
20R Sydän- ja rintaelinkirurgia	-	-	-	-	-	-
20U Urologia	-	-	-	-	-	-
20V Verisuonikirurgia	-	-	-	-	-	-
20Y Yleiskirurgia	-	-	-	-	-	-
25 NEUROKIRURGIA	-	-	-	-	-	-
NAISTENTAUDIT JA SYNNYTYKSET	-	-	-	-	-	-
YHT.	-	-	-	-	-	-
30 Naistentaudit ja synnytykset	-	-	-	-	-	-
30E Endokrinologia gynegologia ja andrologia	-	-	-	-	-	-
30Q Perinatologia	-	-	-	-	-	-
30S Naistentautien sädehoito	-	-	-	-	-	-
30U Naistentautien urologia	-	-	-	-	-	-
LASTENTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
40 Lastentaudit	-	-	-	-	-	-
40A Lasten allergologia	-	-	-	-	-	-
40D Neonatologia	-	-	-	-	-	-
40E Lasten endokrinologia	-	-	-	-	-	-
40G Lasten gastroenterologia	-	-	-	-	-	-
40H Lasten hematologia	-	-	-	-	-	-
40I Lasten infektiosairaudet	-	-	-	-	-	-
40K Lasten kardiologia	-	-	-	-	-	-
40M Lasten nefrologia	-	-	-	-	-	-
SILMÄTAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
50 Silmätaudit	-	-	-	-	-	-
50N Neuro-oftalmologia	-	-	-	-	-	-
KORVA-,NENÄ- JA KURKKUTAUDIT	-	-	-	-	-	-
YHT.	-	-	-	-	-	-
55 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	-	-	-	-	-	-
55A Korva-, nenä- ja kurkkutautien allergologia	-	-	-	-	-	-
55B Audiologia	-	-	-	-	-	-
FONIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
57 Foniatria	-	-	-	-	-	-
57B Audiologia (foniatria)	-	-	-	-	-	-

Erikoisalajat	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	91 - 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm		
HAMMAS-, SUU- JA LEUKASAIRAUDET YHT.	-	-	-	-	-	-
58 Hammas-, suu- ja leukasairaudet	-	-	-	-	-	-
58V Suu- ja leukakirurgia	-	-	-	-	-	-
58X Oikomishoito	-	-	-	-	-	-
58Y Kliininen hammashoito	-	-	-	-	-	-
IHO- JA SUKUPUOLITAUDIT YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
60 Iho- ja sukupuolitaudit	-	-	-	-	-	-
60A Ihotautilien allergologia	-	-	-	-	-	-
60C Ammatti-ihotaudit	-	-	-	-	-	-
65 SYÖPÄTAUDIT JA SÄDEHOITO PSYKIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
70 Psykiatria	-	-	-	-	-	-
70F Geriatrinen psykiatria	-	-	-	-	-	-
70Z Oikeuspsykiatria	-	-	-	-	-	-
74 NUORISOPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-
75 LASTENPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-
NEUROLOGIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
77 Neurologia	-	-	-	-	-	-
77F Neurologinen geriatria	-	-	-	-	-	-
78 LASTENNEUROLOGIA	-	-	-	-	-	-
KEUHKOSAIRAUDET YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
80 Keuhkosairaudet	-	-	-	-	-	-
80A Keuhkosairauksien allergologia	-	-	-	-	-	-
93 LIIKUNTALÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-
94 PERINNÖLLISYYSLÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-
95 TYÖLÄÄKETIEDE JA TYÖTERVEYSHUOLTO	-	-	-	-	-	-
96 FYSIATRIA	-	-	-	-	-	-
97 GERIATRIA	-	-	-	-	-	-
98 YLEISLÄÄKETIEDE	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Poimintaan otetaan mukaan oman alueen kuntien tai sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat poikkileikkauspäivänä (30.4, 31.8. ja 31.12.). Poimintaan sisällytetään vuodeosastohoitoa, päiväkirurgiaa ja avohoitoa odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit tai 8 kiireellinen hoito.

²⁾ Hoidon odotusaika lasketaan hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitoon odottamisen (poikkileikkauspäivä) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Taulukko 5. Yleisimpiin leikkauksiin ja konservatiivisiin hoitoihin odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoidopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Jonoryhmät	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	91 - 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm		
Kaihileikkaus	-	-	-	-	-	-
Kitarisaleikkaukset ja tärykalvon putkitukset	-	-	-	-	-	-
Polvinivelen tähytykset ja leikkaukset	-	-	-	-	-	-
Nivus-, napa- ja arpityräleikkaukset	-	-	-	-	-	-
Rannekanava-ahtauman leikkaus	-	-	-	-	-	-
Polven tai lonkan tekonivelleikkaus	-	-	-	-	-	-
Olkapään tähytykset ja leikkaukset	-	-	-	-	-	-
Sappileikkaus	-	-	-	-	-	-
Kohdunpoisto	-	-	-	-	-	-
Suonikohjujen hoito	-	-	-	-	-	-
Gynekologiset laskeumaleikkaukset	-	-	-	-	-	-
Eturauhasen liikakasvun toimenpiteet	-	-	-	-	-	-
Hampaiden poistoleikkaukset	-	-	-	-	-	-
Isovarpaan tyvinivelen ongelmien leikkaus	-	-	-	-	-	-
Käden pehmytkudosleikkaus	-	-	-	-	-	-
Nenän sivuonteloiden leikkaukset	-	-	-	-	-	-
Kaula- tai selkärangan luudutusleikkaus	-	-	-	-	-	-
Kilpirauhasleikkaukset	-	-	-	-	-	-
Rintarauhasen pienennys- tai muovausleikkaus	-	-	-	-	-	-
Ranne- ja käsinivelen muovaus- tai luudutusleikkaus	-	-	-	-	-	-
Naisen virtsankarkailuleikkaus	-	-	-	-	-	-
Peräpukamaleikkaus	-	-	-	-	-	-
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus	-	-	-	-	-	-
Sepelvaltimoiden pallolaajennus tai stentti	-	-	-	-	-	-
Sepelvaltimoiden kuvaukset	-	-	-	-	-	-
Rytmihäiriöiden hoito	-	-	-	-	-	-
Ruokatorven, mahalaukun ja suoliston tähytykset	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Hoitoa odottavien poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (30.4, 31.8. ja 31.12.) jonoryhmiin odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit tai 8 kiireellinen hoito.

²⁾ Hoidon odotusaika lasketaan hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitoon odottamisen (poikkileikkauspäivä) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Taulukko 6. Yleisimpiin leikkauksiin ja konservatiivisiin hoitoihin odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾ toteutuneiden hoitojen osalta

Kumulatiivinen ajanjakso:

Sairaanhoidopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Jonoryhmät	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾			yli 180 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	91 - 180 vrk lkm	yli 180 vrk lkm		
Kaihileikkaus	-	-	-	-	-	-
Kitarisaleikkaukset ja tärykalvon putkitukset	-	-	-	-	-	-
Polvinivelen täyhystykset ja leikkaukset	-	-	-	-	-	-
Nivus-, napa- ja arpityräleikkaukset	-	-	-	-	-	-
Rannekanava-ahtauman leikkaus	-	-	-	-	-	-
Polven tai lonkan tekonivelleikkaus	-	-	-	-	-	-
Olkapään täyhystykset ja leikkaukset	-	-	-	-	-	-
Sappileikkaus	-	-	-	-	-	-
Kohdunpoisto	-	-	-	-	-	-
Suonikohjujen hoito	-	-	-	-	-	-
Gynekologiset laskeumaleikkaukset	-	-	-	-	-	-
Eturauhasen liikakasvun toimenpiteet	-	-	-	-	-	-
Hampaiden poistoleikkaukset	-	-	-	-	-	-
Isovarpaan tyvinivelen ongelmien leikkaus	-	-	-	-	-	-
Käden pehmytkudosleikkaus	-	-	-	-	-	-
Nenän sivuonteloiden leikkaukset	-	-	-	-	-	-
Kaula- tai selkärangan luudutusleikkaus	-	-	-	-	-	-
Kilpirauhasleikkaukset	-	-	-	-	-	-
Rintarauhasen pienennys- tai muovausleikkaus	-	-	-	-	-	-
Ranne- ja käsinivelen muovaus- tai luudutusleikkaus	-	-	-	-	-	-
Naisen virtsankarkailuleikkaus	-	-	-	-	-	-
Peräpukamaleikkaus	-	-	-	-	-	-
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus	-	-	-	-	-	-
Sepelvaltimoiden pallolaajennus tai stentti	-	-	-	-	-	-
Sepelvaltimoiden kuvaukset	-	-	-	-	-	-
Rytmihäiriöiden hoito	-	-	-	-	-	-
Ruokatorven, mahalaukun ja suoliston täyhystykset	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Toteutuneiden hoitojen poimintaan otetaan mukaan kumulatiivisesti kaikki vuoden alusta poikkileikkauspäivään mennessä jonoryhmiin kuuluvat hoidot, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit tai 8 kiireellinen hoito.

²⁾ Jonoryhmään kuuluvan hoidon odotusaika lasketaan hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitojakson alkamispäivän tai käyntipäivän välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Taulukko 7. Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoitoa odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoidopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Psykiatrian erikoisalat	Hoitoa odottavien ¹⁾ lkm	joista odottaneet ²⁾		yli 90 vrk %	Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		1 - 90 vrk lkm	yli 90 vrk lkm		
PSYKIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-
70 Psykiatria	-	-	-	-	-
70Z Oikeuspsykiatria	-	-	-	-	-
74 NUORISOPSYKIATRIA	-	-	-	-	-
75 LASTENPSYKIATRIA	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-

¹⁾ Hoitoa odottavien poimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (30.4, 31.8. ja 31.12.) alle 23-vuotiaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoitoa odottavat: vuodeosastohoitoa, päivähoitoa ja avohoitoa odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on 0 sairaalan resurssit tai 8 kiireellinen hoito.

²⁾ Hoidon odotusaika lasketaan hoitoonon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän ja hoitoon odottamisen (poikkileikkauspäivä) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimmäistä arvoa.

Taulukko 8. Alle 23-vuotiaiden lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoidon tarpeen arviointia odottavien lukumäärä¹⁾ ja odotusajat²⁾

Poikkileikkauspäivä:

Sairaanhoidopiirin nimi:

Perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksikön nimi:

Psykiatrian erikoissalat	Ajanvarauskäyntiä odottavat ¹⁾ lkm	joista odottaneet				Keskimääräinen odotusaika vrk mediaani ³⁾
		alle 6 vk lkm	alle 6 vk %	yli 6 vk lkm	yli 6 vk %	
PSYKIATRIA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-
70 Psykiatria	-	-	-	-	-	-
70Z Oikeuspsykiatria	-	-	-	-	-	-
74 NUORISOPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-
75 LASTENPSYKIATRIA	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-

¹⁾ Pöimintaan otetaan mukaan poikkileikkauspäivänä (30.4, 31.8. ja 31.12.) alle 23-vuotiaat lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen hoidon tarpeen arviointia odottavat, joiden jonottamisen syykoodi on A hoidon tarpeen arviointi.

²⁾ Hoidon tarpeen arvioinnin odotusaika lasketaan lähetteen saapumispäivän ja ajanvarauskäynnille odottamisen (poikkileikkauspäivän) välisestä ajasta.

³⁾ Käytetään mediaania, suuruusjärjestykseen asetettujen havaintojen keskimäistä arvoa.